

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Epist. X. Ioanni Theologo, Apostolo & Evangelistæ in Pathmo insula
exulanti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

EPISTOLA IX.

Pro docum. 55.

Tito Episcopo roganti que sit domus sapientie, quis crater, & quisnam cibus eius, & potus?

Respondet explicans diversa symbola quæ in scripturis reperiuntur: & adverit duplē esse traditionem Theologorum, unam quicquid arcānū & mysticā, alteram vero apertā & manifestiōrem: illam quidem symbolicā, & ad mysteria pertinentem; hanc vero Philosophicā, & demonstrantem; esseque arcānum cum aperto connexum. Deinde veniens ad interrogatū, iuxta illud: sapientia adīcavīt sibi domū &c. duplē cūm eā dicit proponi à divina sapientia, unam solidam atque durabilem, aliam vero liquidam & fusilem, quam propinat in craterē: quem propter rotunditatem interpretatur de divina ac generali providentiā. Quod vero attinet ad mysticā doctrinā,

Primum est: solidum cibū intellectūlis ac perseverantis perfectionis & identitatis signum præfere, quo spiritalē illi sensus secundum constantem, ac potissimam & singularem illam individuām scientiā divina participant, quos divinissimus quoque Paulus solidiōre cibī à sapientiā accepti participes facit.

Secundum liquidū cibū significare doctrinā illam profūsam, quæ dum per omnia vagatur, simul etiam per varia illa multiplicia que signa ad simplicem & constantem Dei cognitionem, eos quos nutrit, per accommodatūm cujusque captui bonitatem manūdicit.

Notandum in primis est mysticā Theologiam seu mysticā traditionem Theologorum, quam op̄ponit aperta & manifesta, non esse mysticā Theologiam, quam in libro peculiari, de quo supra tractavimus, trādiderat: sed symbolicā, quam ideo appellat mysticā, quia sub cortice aperto abscondit arcana mysteria, quod etiam alibi tertigimus. Quid autem sit symbolica Theologia, explicuimus ad cap. 3. M. T. q. 35.

Queritur I. Quares ergo primo, quomodo hēc divisiō cibi solidi, & liquidi applicetur à mysticis ad contemplationē? Respondeo. Percibūm liquidū, qui est veluti lac pueroru, intelligent meditationem per quam ex creaturis ad creatorē ascendimus, quem ideo dicit liquidū quia per omnia divagatur. Cum autem jam animam iste cibus liquidus tēdet, signum est jam vocari ad cibū solidū gustandum, nempe ad contemplationē mysticā Theologiz, ubi constanter permanet in illa obscura cognitione Dei: quam applicationem late prosequitur N. Josephus à JESU MARIA in ascen. i. p. l. 1. cap. 7. Et aliam ex verbis etiā S. D. in hac epist. prosequitur & accommodat ibidem cap. 10. & iterum cap. 30. & lib. 2. cap. 4. & lib. 3. c. 22. in quibus locis principaliter loquitur de contemplatione per actum fidei universalem & simplicem, quam appellavimus in proem.

M. T. Theologian mysticā adquiritam.

Queres secundo, quomodo hac coherent cum iis, quæ idemmet Author dicit in 2. p. lib. 1. cap. 2. & c. 5. ubi loquendo de recollectionib⁹ infūsiō sensibilibus, & desuavitib⁹ solidarum, prædictas suavitates modo appellat cibū solidū, modo liquidū ex hac doctrina S. D. quem citat? Respondeo in 1. p. directe applicari istas differentias cibi ad contemplationē & ad meditationem sensibilem, de quibus clarius agit S. D. & in 2. p. applicari nomina ista affectibus eārum, nempe ad suavitatem spiritualē, quæ provenit à contemplatione intellectuali, quam ideo appellat cibū solidū, quia provenit à cibo solido, qualis est prædicta contemplatio: & ad suavitatem sensibilem, quam vocat cibū liquidū, quia licet proveniat à dono sapientiæ, diffunditur ad sensū corporis, quibus propriè convenit cibus liquidus. Non enim est in conveniens eadem nomina applicare vel causa, vel effectus, vel aliqui simili.

V. Resolution. 61. & 65.

EPISTOLA X.

& docum. 86.

Ioanni Theologo, Apostolo, & Evangeliste in Pathmo exulanit.

Prophetice illi prædicēt celiter liberandum esse ab exilio, & in Asiam redditurum. Aliqua etiam obiter dicit ad mythicos pertinentia.

1. Revere quæ videntur manifesta suntimanes eorum quæ non videntur.

2. Non ita demens sum, ut arbitris te quidquam pati: immo vero passiones corporis hac ex parte tantum lentire credo, ut easdem sensu tenus percipias.

3. Urique sum fide dignus, quando præcognita tibi à Deo, & disceo, & refero, te nimis ex Pathmo ergastulo liberatum iri, & in Asiam reverfurm.

Circa 1. Notandum est creature visibiles esse imagines rerum spiritualium & invisibilium: non tamen eas vocare S. D. imagines manifestas, quasi manifestent res cuius sunt imagines, sed quia ipse in se sicut nobis manifesta & visibiles. Politus erit dicere eas clare & manifestative significare quas arguitive, & quoad an est, v. g. Sol clare manifestat esse aliquem Creatorem, non tamen quid ipse creator sit. De quo vide q. 6. ad cap. 1. T. Myst.

Circa 2. Dum dicir quod non patiuntur nisi secundum sensum, non sequitur quod in parte spirituali possit passio proprie inventari, qualiter dicuntur passiones actus appetitus sensitivi qui fiunt cum immutacione corporis; sed magis ample pro quibusunque afflictionibus, & anxietatibus etiam spiritus. Licit enim virtus spirituales & perfecti, qualis erat Joannes, percipiāt dolores, & labores corporales, ne maneant incoronati (ut ait Pachymera) non ideo anima patitur tristitiam & afflictionem, sed in gaudio patiendi pro conformitate Christi, & executione voluntatis.

Dices.

Voluntatis divinæ pacifice latatur, juxta illud: ibant Apoſtoli gaudentes à conſpectu Concilii, quia digni habiti sunt pro nomine JESU contumeliam pati.

Respon-
detur.

Circa tertiam, Dices: Si Joannem in Patrōlo Deus dignatus est Apocalypsi tot visionum & revelationum, etiam credendum est propheticē cognovisse, quando ab exilio fuisse revocandus, ut ipfem Dion. supponit: Non ergo debuit illi suam revelationem detegere, quia sine justa cauſa publicandæ non sunt. Respondeo quamvis Joannes plures habuerit Revelatio-nes, non necessario habuisse istam de sua libera-

Vide Resolut. 36. & 60. & 91.

APPENDIX DVBITATIONVM, ET RESOLVTIONVM MYSTICARVM,

Circa universam doctrinam I. & II. Partis hujus Libri.

Quia documenta mystica ex diversis S. Dionysii libris hinc inde collecta non poterant ibi disponi eo methodo & ordine, quem materia postulat, operæ premium viuum fuit dubitationes & Resolutio-nes, qua vel exillis, vel etiam ex questionibus in prima parte disputatis exorierentur, in fine totius operis reservare: ut non solum luculentius innotescant, quæ ad doctrinam mysticam, & totius vita spiritualis seriem spectare videntur; sed eo etiam ordine proponantur, quo ut in plurimum, & ab expertis solent exerceri, & ab Auctoribus pertractari. Ne autem dum eas resolvetur, actum agamus: illæ qæ indigne- bunt expositione hic breviter elucidabuntur; quæ vero jam superius remanent explicata suis locis videnda remittentur.

DVBITATIO I.

Quisnam sit finis & scopus vita Christiana;
& quis Religiosa, presertim Carmelita-
na, quibusque indiget aſſe-
cūſio eius?

Resolutio 1.

Vita Christiana finis ultimus Beatiſtude eterna-
tis, ad quam per gratiam & charitatem perve-
nitur.

Hac resolutio colligitur ex docum. 24. ubi S. Doctor dicit salutem nos consequi per deifi- cationem, quam quidem fieri per gratiam, & charitatem, constat ex ibi dictis, atque etiam ex docum. 78. Cum autem dicit charitatem esse finem omnis hierarchie, loquitur de fine non ultimo, sed de illo, qui ad ultimum est medium, in quo etiam sensu D. Thom. 2. 2. q. 27 a. 6. ad 3. appellat actum charitatis finem ultimum, nimirum respectu hujus vite, & non exter-
Thom. à Iesu Oper. Tom. II.

tione: non enim Deus omnia omnibus revelat: immo sicut immediate illuminat Prophetas de illis quæ ad alios spectant, ita solet ipos illuminare per alios de rebus quæ ad ipsosme pertinent. Unde non otioſe illi communicatur re- velatio ista, vel quia potuit non cognoscere: vel quia poterat cognoscere cum minori evi- dentia & cum aliqua dubitatione & formidine, à qua tolleretur per conformitatem revelatio- num: vel denique quia potuit Dionysius impe- rari seu impelli à Deo, ut id Joanni communi- caret &c.

Vide Resolut. 36. & 60. & 91.

Resolutio 2.

Religiosa vite, licet sit idem finis ultimus ac vita Christiana, finis tamen non ultimus, seu qui est medium ad illum, non caritas utramque, sed perfectio caritatis ista, seu tendentia ad illum.

Hac colligitur ex docum. 37. ubi S. Dion. Monachos eriam non Sacerdotes. Sacerdotibus dicit propinquari & perfectiores esse alii Christiani, eo quod omnibus mundi bonis renunient; in hoc enim convenienter omnes Religiosi per tria essentialia vota; nam per votum paupertatis bonis utilibus & externis se abdicant; per votum castitatis bonis delectabilibus & internis corporis; per votum obedientiae bonis animæ intrinsecis, nimirum vo- luntate & libertate. Cum ergo sint in statu perfectionis, licet non obligentur ad haben- dam perfectionem caritatis, sicut obligantur Episcopi, tenentur tamen illum procurare, & ad illum tendere per generalem votorum, & per speciale Regula observationem Legend. nost. Alphonſi à JESU MARIA in praclaro illo opere Matrii edito an. 1613. cui titulus *dolitina Religiorum &c. part. 2. cap. 8.*

Resolutio 3.

Perfectio charitatis, que est finis omnium Religio-
rum, coincidit cum sanctitate perfecta, ad
quam requiruntur tres gradus munditiae; scilicet, li-
bera, perfecta, & immaculata.

Hoc colligitur ex docum. 74. ut ibi expli- catur à D. Thoma. Ratio potest esse, quia cum sanctitas, seu gratia, & charitas possit augeri in intentione usque in infinitum syncathoreticæ, non potest ex parte intentionis sumi perfectio totalis ejus in
CCC 3
hac